

[Start](#) / [Dokument & lagar](#) / [Lag \(2004:875\)](#) om särskild förvaltning av vissa elektriska anläggningar

Lag (2004:875) om särskild förvaltning av vissa elektriska anläggningar

t.o.m. SFS 2022:597

SFS nr: 2004:875

Departement/myndighet: Infrastrukturdepartementet RSED E

Utfärdad: 2004-11-04

Ändrad: t.o.m. SFS 2022:597

Ändringsregister: [SFSR \(Regeringskansliet\)](#)

Källa: [Fulltext \(Regeringskansliet\)](#)

Innehåll:

- [1 kap. Allmänna bestämmelser](#)
- [2 kap. Förvaltningsföreläggande](#)
- [3 kap. Tvångsförvaltning](#)
- [4 kap. Övriga bestämmelser](#)
- [Övergångsbestämmelser](#)

1 kap. Allmänna bestämmelser

Tillämpningsområde och definitioner

1 § /Upphör att gälla U:2022-07-01/ Denna lag innehåller bestämmelser om särskild förvaltning och om inlösen av elektriska anläggningar.

Med elektrisk anläggning avses i denna lag en starkströmsanläggning med däri ingående särskilda föremål för överföring av el.

Med nätmyndigheten avses i denna lag den myndighet som, enligt 1 kap. 7 § ellagen (1997:857), av regeringen utsetts att handlägga de frågor som ligger på nätmyndigheten.

1 § /Träder i kraft l:2022-07-01/ Denna lag innehåller bestämmelser om särskild förvaltning och om inlösen av elektriska anläggningar. *Lag (2022:597).*

1 a § /Träder i kraft l:2022-07-01/ I lagen avses med

elektrisk anläggning: en starkströmsanläggning för överföring av el med de särskilda föremål som finns i anläggningen och som behövs för driften av den,

nätföretag: den som ställer en starkströmsledning till förfogande för överföring av el för någon annans räkning,

nätmyndigheten: den myndighet som regeringen enligt 1 kap. 5 § ellagen (1997:857) har utsett att handlägga de frågor som ligger på nätmyndigheten. *Lag (2022:597).*

Förutsättningar och former för särskild förvaltning

2 § Om ett nätföretag, som använder en elektrisk anläggning med stöd av en nätkoncession enligt 2 kap. 1 § första stycket ellagen (1997:857), i väsentlig mån inte fullgör sina skyldigheter enligt ellagen, enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av den lagen eller enligt villkor i nätkoncessionen, skall förvaltningsrätten, efter ansökan av nätmyndigheten, besluta om särskild förvaltning av den elektriska anläggningen.

Om ett nätföretag använder en elektrisk anläggning utan stöd av nätkoncession, där sådan behövs, skall förvaltningsrätten, efter ansökan av nätmyndigheten, besluta om särskild förvaltning av den elektriska anläggningen.

Ansökan om särskild förvaltning skall göras hos den förvaltningsrätt inom vars domkrets nätmyndigheten är belägen.

Sådana beslut som avses i första och andra styckena får meddelas bara om anläggningen alltså behövs för en säker elförsörjning.

Den särskilda förvaltningen skall utformas så, att en tillfredsställande förvaltning av den berörda anläggningen kan åstadkommas. *Lag (2009:844).*

3 § Ett beslut om särskild förvaltning omfattar, utöver nätföretagets elektriska anläggning, den egendom som krävs för att verksamheten vid anläggningen skall kunna bedrivas på ett tillfredsställande sätt.

I ett beslut om särskild förvaltning skall förvaltningsrätten förelägga nätföretaget att helt eller delvis överlämna förvaltningen till en särskild förvaltare (förvaltningsföreläggande). Om ett sådant föreläggande sannolikt inte är tillräckligt för att åstadkomma en tillfredsställande förvaltning, skall förvaltningsrätten i stället förordna att anläggningen skall ställas under förvaltning av en särskild förvaltare (tvångsförvaltning).

Under den tid som den särskilda förvaltningen pågår skall den särskilde förvaltaren, i stället för nätföretaget, anses som innehavare av den nätkoncession med vars stöd den elektriska anläggningen används eller, om 2 § andra stycket är tillämpligt, som

den som senast haft nätkoncession för anläggningen. Om förvaltningen endast delvis har överlämnats till en särskild förvaltare gäller detta bara förvaltningen av de angelägenheter som har överlämnats till den särskilde förvaltaren.

Ett beslut om särskild förvaltning får inte avse en elektrisk anläggning som används med stöd av en nätkoncession som innehas av staten. Detsamma gäller om staten använder en elektrisk anläggning utan stöd av nätkoncession, där sådan behövs. *Lag (2009:844).*

4 § Om ett beslut om särskild förvaltning riktas mot någon som innehar mer än en nätkoncession och bristerna enligt 2 § första stycket inte gäller samtliga anläggningar, skall beslutet bestämmas att avse endast anläggning till vilken bristerna är att hänföra. Beslutet skall dock ha avseende på samtliga anläggningar, om det krävs för att den samlade förvaltningen av dessa anläggningar inte skall försvåras i nämnvärd omfattning.

Inlösen

5 § Om en tillfredsställande förvaltning av en elektrisk anläggning sannolikt inte kan åstadkommas genom tvångsförvaltning eller en tillfredsställande förvaltning sannolikt inte kommer att bestå efter utgången av tiden för en tvångsförvaltning får staten, efter ansökan av nätmyndigheten, lösa anläggningen från ägaren.

Om anläggningens ägare också är ägare till en fastighet på vilken anläggningen, helt eller delvis, är belägen ska även fastigheten eller, om det är lämpligt, del av fastigheten lösas. Om ledningsrätt är upplåten för anläggningen på en annan fastighet ska även ledningsrätten lösas.

Mål om inlösen ska tas upp av den mark- och miljödomstol inom vars område anläggningen eller större delen av den ligger. I fråga om inlösen gäller i övrigt expropriationslagen (1972:719) i tillämpliga delar, dock med undantag för 4 kap. 1 § andra stycket. *Lag (2010:940).*

2 kap. Förvaltningsföreläggande

Föreläggandet

1 § I ett förvaltningsföreläggande skall förvaltningsrätten bestämma en viss tid inom vilken nätföretaget skall ge in ett förvaltningsavtal till förvaltningsrätten.

Med förvaltningsavtal avses ett skriftligt avtal, varigenom nätföretaget till en särskild förvaltare helt eller delvis överlämnar förvaltningen av dels den eller de anläggningar som omfattas av förvaltningsföreläggandet, dels den egendom som krävs för att verksamheten vid anläggningarna skall kunna bedrivas på ett tillfredsställande sätt.

Förvaltningsrätten får på ansökan av nätföretaget förlänga den tid som har bestämts för att ge in ett förvaltningsavtal.

Ansökan om förlängning skall ges in före utgången av den bestämda tiden. *Lag (2009:844).*

2 § Om ett förvaltningsföreläggande har meddelats och nätkoncessionen för en anläggning som omfattas av föreläggandet därefter övergår till en ny innehavare, förfaller föreläggandet.

Förvaltningsavtalets innehåll m.m.

3 § Ett förvaltningsavtal skall vara utformat så, att en tillfredsställande förvaltning av anläggningen kan antas komma till stånd. För detta ändamål skall avtalet bland annat

1. ha en giltighetstid om minst ett år,
2. ange de angelägenheter som omfattas av förvaltningen, och
3. vara förenat med fullmakt för förvaltaren att företräda nätföretaget i de angelägenheter som omfattas av förvaltningsuppdraget.

Om ett förvaltningsavtal inte uppfyller dessa krav får förvaltningsrätten ge nätföretaget en möjlighet att, inom en viss angiven tid, avtala om de ändringar och tillägg som behövs för att avtalet skall uppfylla kraven. Sådana ändringar och tillägg får bara vara av mindre omfattning.

Om avtalet uppfyller kraven skall det godkännas av förvaltningsrätten.

Ett avtal som inte godkänns blir ogiltigt. *Lag (2009:844).*

Bristfälliga förvaltningsavtal m.m.

4 § Om nätföretaget inte ger in ett förvaltningsavtal till förvaltningsrätten inom den tid som bestämts eller om förvaltningsrätten beslutar att inte godkänna ett ingivet förvaltningsavtal skall rätten förordna att den eller de berörda anläggningarna skall ställas under tvångsförvaltning.

Om nätföretaget kan förväntas ge in ett godtagbart förvaltningsavtal inom rimlig tid får förvaltningsrätten i stället meddela ett nytt förvaltningsföreläggande.

Lag (2009:844).

5 § Om ett förvaltningsavtal, som har godkänts enligt 3 § tredje stycket, upphör att gälla eller ändras eller om avtalsparterna inte följer avtalet skall förvaltaren genast anmäla detta till nätmyndigheten.

Förvaltningsrätten skall i ett beslut om att godkänna ett förvaltningsavtal upplysa förvaltaren om anmälningsskyldigheten. *Lag (2009:844).*

3 kap. Tvångsförvaltning

Förvaltare

1 § Förvaltningsrätten skall i ett beslut om tvångsförvaltning förordna en särskild förvaltare. Till förvaltare skall utses någon som kan antas åstadkomma en tillfredsställande förvaltning av den berörda anläggningen.

Förvaltningsrätten skall, på ansökan av nätmyndigheten, entlediga förvaltaren om denne inte fullgör sitt uppdrag på ett tillfredsställande sätt. Förvaltningsrätten skall också entlediga förvaltaren om denne begär det. Samtidigt som förvaltaren entledigas skall förvaltningsrätten förordna en ny förvaltare.

Nätmyndigheten skall lämna förslag till förvaltare.

Lag (2009:844).

Tiden för förvaltningen

2 § Förvaltningsrätten ska, sedan förvaltaren gett in den plan som avses i 4 § fjärde stycket, besluta hur länge förvaltningen ska pågå. Tiden ska bestämmas så, att en tillfredsställande förvaltning kan åstadkommas. Tiden får bestämmas till högst fem år från förvaltningsrättens beslut.

Om det vid utgången av den tid som bestämts alltjämt finns skäl för tvångsförvaltning ska förvaltningsrätten, på ansökan av nätmyndigheten, förlänga tiden med högst tre år i sänder.

Beslutet om tvångsförvaltning gäller till dess att ansökan har prövats slutligt.

Innan förvaltningsrätten beslutar enligt första stycket ska nätmyndigheten ges tillfälle att yttra sig. *Lag (2009:844).*

3 § Om det inte längre finns skäl för tvångsförvaltning, skall förvaltningsrätten, på ansökan av nätmyndigheten eller nätföretaget, besluta att den skall upphöra.

Innan förvaltningsrätten, efter ansökan av nätföretaget, avgör ett ärende enligt första stycket skall nätmyndigheten ges tillfälle att yttra sig. *Lag (2009:844).*

Förvaltarens uppgifter m.m.

4 § Förvaltaren ska särskilt verka för att de missförhållanden som har föranlett beslutet om tvångsförvaltning undanröjs.

Förvaltaren ska dessutom svara för en tillfredsställande förvaltning av anläggningen och därvid verka för att verksamheten ger en skälig avkastning.

Förvaltaren ska kontinuerligt pröva om förutsättningar för en tillfredsställande förvaltning föreligger.

Förvaltaren ska så snart som möjligt och senast inom tre månader från det att han eller hon förordnades enligt 1 § första eller andra stycket ge in en plan till förvaltningsrätten. I planen ska det anges vilka åtgärder som krävs för att undanröja de missförhållanden som har föranlett beslutet om tvångsförvaltning, hur dessa åtgärder ska genomföras och den tid som krävs för att genomföra åtgärderna.

Om det finns synnerliga skäl får förvaltningsrätten förlänga den tid inom vilken planen ska ges in. *Lag (2009:844).*

5 § Förvaltaren får besluta att en angelägenhet som saknar betydelse för ändamålet med förvaltningen skall undantas från denna. Ett sådant beslut får ändras eller upphävas av förvaltaren. Förvaltaren skall genast underrätta nätmyndigheten